

relata'ns

CONCURS LITERARI
Vilablareix

FOC CREUAT
de
PILAR BOSCH CASAS

1r Premi Concurs Relata'ns 2018

FOC CREUAT

Pseudònim: **AIALA en majúscules**

Juny 2018

FOC CREUAT

Barcelona. L3 Liceu. Exactament 216 dies i 3 hores després.

Feia gairebé un parell de mesos que compartia el carrer amb els sense sostre d'aquella ciutat i l'Unai encara no s'havia acostumat a la manca de silenci. Fins i tot en la solitud desemparada de la nit, el silenci es fa eixordador. Assegut a les escales de la boca del metro, amb el cap mig estintolat a la paret pudenta, havia aconseguit tancar els ulls, endormiscar-se, i oblidar, ni que fos per uns moments, els problemes.

—La puta gorda! ¿Qué coño es esto? Aquí no hay nada, ostia—crida, ben emprenyat, l'home que acaba de llençar, sense ni aturar-se, una motxilla als seus peus. Els crits i l'empenta desperten l'Unai, que de seguida entén que qui s'allunya esperitat és un lladregot que es desfà d'un botí poc sucós.

No pot estar-se de recollir la motxilla i també passar-hi revisió. Se li il·luminen els ulls, quan veu el llibre d'Erri de Luca. “*El crim del soldat*”, en concret, no l'ha llegit però és un dels seus escriptors més admirats. Se l'apropa al pit, i recorda, ara amb llàgrimes als ulls, quan llegien, directament de l'italià “*La parola contraria*”, amb l'Andrea, asseguts a la platja, pintant l'horitzó amb un munt de somnis per conquerir junts.

Somnis vius, estrall indecent, silenci buit, molt buit, després...tot mort. Es posa el llibre a la butxaca de l'abric i comença a fullejar la llibreta, color blau cobalt, decorada amb la serigrafia d'una partitura musical. Ressegueix el relleu daurat de les notes, els silencis, el pentagrama. Reconeix el títol, ERLKÖNIG de Schubert i se li tornen a negar els ulls. L'Andrea tocava sovint *El rei dels verns* al violí. Pensa que aquesta llibreta sembla feta especialment per a ella. Li hauria agradat, segur. Ella sempre en portava alguna a sobre. Deia que l'única manera que tenia de donar forma a les idees era escrivint els pensaments inesperats que li venien al cap i els sentiments que li omplien el cor.

Puja les escales, surt a fora i camina Rambla avall, cap a mar. Busca la tranquil·litat d'un banc sota un fanal. Té tantes ganes de llegir que ni es recorda que fa poca estona li roncaven els budells. No ha menjat res sòlid des de mig matí.

Desfà el cordó, també blau, i es fixa en el primer full. No hi ha cap nom, escrit només un número, sembla el d'un mòbil. Per l'estil de lletra diria que és d'una dona, una mena de dietari. El tanca de cop i, ara, plora sorollosament. Ni s'adona que la parella que seu dos bancs més avall se'l miren sense saber què dir. Recorda com les paraules van morir ofegades en aquell mar de dolor que li estripava el pit. L'endemà de l'atemptat, quan li va tocar anar a la comissaria, s'aferrava a l'esperança que no seria ELLA, que seria una noia anònima que, per un atzar desconegut, portava la bossa de l'Andrea.

El seu últim diari, folrat amb flors grogues collides al Valle de Baztán, va quedar tacat de sang. Després de llegir-lo, va deixar que el tingués la mare. La mare, que encara no sabia que al cap de sis mesos havia de ser àvia. La mare que ja no acaronaria més ni filla ni net.

Avança en la lectura. S'identifica en alguns silencis dels que s'hi descriuen, d'altres no els entén. En el silenci de les víctimes, no pas en el dels botxins. En la cançó de Simon & Garfunkel que havien cantat plegats. Silencis sense compromís, fills de solidaritats etèries. Meditació enriquidora, silencis plens. Silencis massa xerrats, silencis estridents, silencis temorencs, silencis mentiders, silencis imposats...

Plora i sent l'olor de l'Andrea, i té la certesa que finalment ha sabut escoltar el silenci i s'adorm, estirat al banc, amb el llibre de l'Erri embolicat amb la bufanda per coixí i el blau cobalt a prop del cor.

Barcelona. L3 Liceu. Exactament 219 dies després.

S'apropa a un jove recolzat a la barana de l'entrada del metro. Li sembla que el coneix, tot i que no han parlat mai. L'ha vist moltes vegades esperant una noia morena, de mirada dolça i ulls somrients. L'ha envejat sovint quan la noia arriba i el besa feliç. De vegades ell l'allibera del pes de la motxilla i s'afanyen a baixar, entrelaçats, escales avall, fent salts i corredisses. Ell també ho havia fet amb el violí, quan l'Andrea sortia del Liceu massa carregada. Ho desitjava amb totes les forces, però ella mai va tornar.

L'Unai trenca el silenci per demanar-li si li deixa fer una trucada, és urgent. El noi no ho dubta ni un moment i li atansa el mòbil. Podria haver marxat corrents però es limita a marcar el número escrit que ja ha memoritzat i resta a l'espera.

A l'altra banda una veu de dona respon. Es fa un silenci llarg, intens. L'Unai, lluita per vèncer el silenci que l'ofega i el té aclapat. Finalment un *ESKERRIK ASKO* valent i sincer trenca el silenci i sembla que el dolor en surt apaivagat. A l'altre costat no tenen temps de dir res, ja ha penjat. La Laura potser no sabrà mai que aquell *Moltes gràcies* obria la porta a la tornada a casa, sense l'Andrea, és clar, però disposat a lluitar per algun dels somnis que amb ella havia dibuixat.

Barcelona. Font de Portaferriassa. Dia zero. Pocs minuts abans.

Res li feia pensar que el d'avui seria un dia negre. O almenys no més negre que els altres. En Luka acabava de posar tot el cap sota la font, agraïnt la frescor que li regalimava coll avall per sota la camisa que prèviament s'havia mig desbotonat. Havia pecat més de quinze hores seguides. Un torn interminable que serviria, amb prou feines, per omplir la panxa dels de casa. En plena temporada turística li toca netejar més que mai. De vegades li sembla impossible que en un restaurant es puguin recollir tantes deixalles. Ha de tragar molta merda. Sovint, a la matinada, han de ser dos per arrossegar aquells sacs plens, que suquegen, fins al contenidor de l'altra punta del carrer.

Mentre torna a accionar l'aixeta, que ha parat de rajar, es torna a fixar en la inscripció que ha llegit tantes vegades, sense acabar d'entendre-la del tot. Parla d'altres temps, de quan al segle XIII es va construir la porta de ferro a la ciutat emmurallada. Ara sap que el sant que presideix la imatge és sant Josep Oriol, molt popular a Barcelona i sobretot en aquest barri. Mira el mosaic de ceràmica que ornamenta la font i s'imagina com devia ser la vida fora muralla en aquella època antiga. Aquells personatges semblen feliços, que viuen en pau. Assegut al pedrís, més d'un cop ha comprovat que no hi ha dibuixat cap captaire, ni lladregot, ni cap mainada plorant. Fa riure però els enveja.

Amb l'aigua li couen les clivelles dels dits. S'espolsa les mans i s'eixuga, instintivament, als pantalons. Se li neguen els ulls. Pensa que potser mai més, encara que decidís trencar la promesa, podrà tornar a tocar el violoncel. Aquelles mans fetes una porqueria no semblen pas de músic. No tenen res a veure amb les que, ja fa massa anys, havien acarolat cordes i arquet.

Riu per sota el nas i li ve al cap la trapelleria que havia fet el dia abans. Ben mirat no va pas ser iniciativa d'ell però va acceptar sense dubtar-ho. Quan la jove violinista, a les portes del Gran Teatre del Liceu, es va girar i se li va dirigir no s'ho podia creure.

—Perdoni senyor, em dic Andrea. El veig molt sovint aquí davant. Espera algú? —va dir amb veu enjogassada—. El puc ajudar? Que potser li agradaria assistir a un assaig? Si vol avui tinc un *passé* i el productor base que havia de venir ha perdut l'avió.

En Luka no ho ha explicat a ningú. La seva dona i filla no saben res de la seva aventura. Un cop dins, ella el va acompanyar fins a la platea i li va dir que segués on volgués. Li va insistir que, si no es quedava fins al final, entregués la targeta de visitant a la sortida i que ja es veurien un altre dia. L'endemà mateix, potser.

—Rèquiem de Dvorák! —hi torna amb veu dolça i amb una picada d'ullet—. Però, no cal pas que li digui res més. Alguna cosa em diu que vostè...Per cert, ha dit Luka, veritat? El cor em diu...i el meu cor no m'enganya, que vostè, Sr. Luka, estima la música, coneix l'obra de Dvorák i això ja ho sap!

Encara recolzat a la font, totalment absorbt en el seu núvol de records, desperta de manera agitada i de cop queda ben moll de suor. No sap què passa, tot són corredisses i crits de pànic. Li sembla sentir el bram furiós d'un motor en zel. Per un moment no sap on és. Aquella brutal banda sonora el transporta vint-i-tants anys enrere, quan fugien desesperadament del terror de la guerra... El dia que es va fer, per si mateix, la dura promesa que cada cop veu més magre de complir...el dia que va perdre el pare per culpa del seu violoncel...el dia que aquell franc tirador no va tenir cap escrúpol a disparar l'home que s'havia ajupit per recuperar el bell instrument després d'haver-los intentat deixara lloc arreerat, si és que a l'infern de contenidors i autobusos cremats podia existir-hi cap tipus de recer. El mateix dia que amb onze anys es va fer gran de cop però no podia parar de plorar. El dia que va començar el seu exili agafant fort la mà de la mare, però sense pare ni violoncel. El dia que, amb vuit persones més, va aconseguir arribar a l'aeroport de Sarajevo i travessar l'anomenat *túnel de l'esperança*. El dia que la música va emmudir i les cançons de la mare es van adormir... el dia que un silenci penetrant va fer estralls a la seva vida.

És qüestió de segons que aterri a l'infern de la Rambla. Aquest cop és lluny de *Mese Selimovica*, l'avinguda dels franc tiradors, però el terror és terror a tot arreu i no entén de

banderes ni ciutats. De seguida veu persones ferides, sang, escampall de tota mena d'objectes per terra, crits, plors, desesperació. Mainada plorant, gent desorientada amunt i avall demanant auxili. Vianants que no saben què ha passat, que encara no han reaccionat. Gent que surt i entra dels bars i comerços propers i es pregunten alarmats què està passant.

En Luka s'acosta a un nen que crida *maaaama* tot perdent el plor i estira insistentment el braç immòbil d'una dona rossa estesa sota una paperera. L'agafa a coll i el deixa, sense rumiar-s'ho, a la dependenta d'una botiga propera que de seguida intenta calmar el petit, que no para de ventar coces i estirar-li els cabells per poder alliberar-se i tornar a terra, a la vorera, amb la seva mare. En Luka mira el rellotge, gairebé són les cinc. Corre directe,esperitat, vol arribar a la boca del metro. Sense saber bé què està passant ni plantejar-se si encara hi ha perill, ell corre com un boig cap a Liceu. És l'hora que l'Andrea, cada dia, volta per allà, pensa. Tant de bo ella també s'hagi entretingut... tant de bo hagi entrat a fer un gelat com d'altres vegades... tant de bo el noi de cabells arissats que sovint la recull l'hagi convidada a fer una cervesa i no s'hagin quedat badant, gaudint dels colors de les Rambles! Tant de bo la jove violinista no hagi tingut la trista sort de tota aquella gent que, o està directament morta, ferida, o en estat de xoc. Mira de no topar amb ningú ni trepitjar ningú. Li sap greu no aturar-se per ajudar però una força estranya l'empeny a sortejar tota mena d'obstacles per arribar al seu objectiu.

No li cal arribar a les portes del Liceu, ni a les del metro que hi ha poc abans, ni al mosaic de Miró ni... Poc després d'haver passat els ascensors que et baixen a les andanes de la línia verda, enmig d'un escampall de revistes, guies turístiques, bosses, sabates i molt desordre més... veu un expositor de postals, sense postals, tombat a terra, que amaga un cos. De seguida reconeix, en un peu ensangonat, una de les sandàlies de tires blaves que lluia l'Andrea dalt l'escenari just el dia abans.

Tanca els ulls fort, provant d'esborrar la imatge, desitjant que no sigui veritat. S'hi apropa, encara no hi ha arribat ningú. Poc tros més enllà uns quiosquers estan auxiliant una senyora gran que té el ventre de la cama ben obert enmig d'un bassal de sang. La gent està esvalotada, trucant a emergències, cridant si hi ha algun metge. Uns quants metres més avall veu una furgoneta blanca, aturada, sense conductor, aixafada. Segurament és la que, embogida,

i àvida de sang, ha perdut el control damunt tantes víctimes innocents. Ara, treu fum aturada just damunt el gran cercle que forma el mosaic del pla de l'Os. Per desgràcia, l'Andrea ha rebut per uns maleïts pocs metres.

En Luka respira, fa el cor fort i enretira la ferralla. Unes quantes postals acaben de caure sobre la noia, que no es mou, i el violí. Pels pocs coneixements que té de socorrisme, s'adona de seguida que no hi ha res a fer. L'Andrea és morta. Té els ulls oberts i amb gest d'acaronar, la seva mà dreta reposa estesa damunt la panxa nua. Encara porta mig penjada a l'altre braç la bossa feta de fils de mil colors. Ha quedat oberta i algunes pertinences són escampades a terra a prop seu. Es fixa en una llibreta folrada amb traça de flors naturals...on el color groc tampoc ha pogut sobreviure al roig de la sang. En Luka crida posseït per la ràbia i la impotència. Crida desesperat, sol enmig de tanta multitud. I és aleshores que veu el violí. L'Andrea el duia, com la bossa, a la part esquerra. Per un moment sembla que li està oferint. Mira el rostre serè de la noia i recorda la mirada de complicitat amb què, ella, l'havia salvat el dia abans. Li venen al cap les paraules rialleres plenes d'acolliment que li havia regalat sense conèixer-lo de res. Recorda la sensació agradable que va tenir de sentir-se'n amic de tota la vida. Li va semblar que aquella noia que encomanava felicitat era capaç de copsar tota la seva angoixa. Va sentir la profunda intuïció que amagava un gran cor i va tenir la lleugera impressió que li recordava molt la seva Ivana.

Sense pensar-s'ho, ni mirar si algú el veia, va passar a l'acció. Tenia la certesa que entenia el que li estava demanant l'Andrea i en qüestió d'uns instants va ajupir-se al seu costat, va passar la mà per sobre el front de la noia, li va aclucar els ulls, va fer-li un petó a la mà oberta que li oferia el violí, va deixar anar un gràcies poruc però sincer, el va agafar i s'allunyà, mirant de no cridar l'atenció, cap al mercat de la Boqueria.

Dies més tard, va adonar-se que segurament havia escollit, sense saber-ho, la mateixa via de fugida que el terrorista. La gentada sorollosa del mercat l'havia reduït a l'anonimat i al cap de poc ja campava molt lluny del lloc dels fets.

Tot i que s'hi va fixar, no va sentir ni llegir que ningú hagués denunciat la desaparició de cap violí. Això, i veure la seva filla tan feliç, li anava apaivagant mica a mica el fort dolor i el sentiment de remordiment.

Barcelona. A 6 metres de L3 Liceu. Dia zero. Pocs minuts abans.

Es passa el violí a la mà esquerra i despenja el mòbil amb la dreta.

—Hola, mare! Com estàs? Quina alegria sentir-te! —deixa anar d’una tirada i amb el somriure als llavis—. El dia vint començo vacances i pujo a veure’t.

—Enyorada de Barcelona? Què dius? Segur que fa més calor que aquí a Donostia.

—Ara no puc parlar. Et truco així que arribi a casa. Estic a punt d’entrar al metro.

—No, no! Estic sola. L’Unai és a una entrevista amb un editor. Potser li publiquen la novel·la.

—Sí. Més o menys. Però diu que encara no té títol. Ja saps com és.

—Sí. Ja l’hi diré. De part teva. Gràcies.

—Mare, t’he de deixar. Em sap greu.

—Et truco. Tinc una sorpresa que t’agradarà molt.

—No, no! T’ho explico després. Vull que hi sigui l’Unai. Farem un Skype.

—Muaaa! Muaaa! T’estimo!

Penja. Se li dibuixa un altre somriure als llavis i se li il·luminen els ulls. Endreça el mòbil i s’amanyaga la panxa. Somnia. L’Unai potser no té títol per a la novel·la però ella té clar que si és un nen es dirà Oriol, com el seu avi matern, que era de Barcelona, i si és una nena, Aiala, que significa alegria.

Ho havia decidit al matí, abans de l’assaig, i havia escrit sobre l’embaràs a la seva llibreta: “ Decidit, amb el vistiplau del pare... Oriol, del llatí *aureus*, daurat, si és nen, i Aiala, que vol dir alegria, si és nena. JA ESTIMO AQUEST FILL. SER MARE EM FA BRILLAR L’EXISTÈNCIA I M’OMPLE D’ALEGRIA!

L’investida ha estat tan ràpida que la furgoneta potser li ha llevat la vida però no li ha pogut esborrar el somriure.

Barcelona. A 6 metres de L3 Liceu. Exactament 6 dies després.

La Ivana no va parar d'insistir fins que els pares li van prometre que avui anirien a menjar un gelat per celebrar el sant de la mare i l'acompanyarien al mosaic d'en Joan Miró. Moltes de les seves amigues ja hi havien anat i ella també volia portar-hi una espelma i un dibuix que havia fet. Va plorar molt quan va saber el que havia passat a la Rambla de Barcelona. Li va fer molta pena i no va poder deixar de pensar en el que havia sentit explicar de com havien mort el seu avi i de com el seu pare es va quedar orfe de pare. No podia entendre que hi hagués gent tan dolenta i capaç de fer tant de mal a persones indefenses.

Ho havia sentit per la tele i a la seva escala tothom en parlava. Es veu que el conductor de la furgoneta havia anat fent esses al llarg d'uns cinc-cents metres per tal d'atropellar com més gent millor. Aquella tarda havia patit molt pel seu pare, perquè treballa prop de la plaça del Pi i es mou per aquella zona. Li trucaven i no contestava. La mare la volia animar i li deia que segurament devia estar arrecerat a dins d'algun bar o botiga del barri. Sembla que era el que havien manat els Mossos d'Esquadra per protegir els vianants mentre s'asseguraven que estaven fora de perill. Per la tele es veien moltes ambulàncies i furgons de policies i deien que havien tancat moltes estacions del metro. La Ivana desitjava amb totes les seves forces que algun taxista, d'aquests que estaven ajudant a treure la gent del lloc de l'atemptat, portés el seu pare sa i estalvi fins a casa seva.

Aquell dijous era tard que encara no havien anat a dormir. Mig ajaguda a la falda de la mare van esperar abraçades, passant ànsia, fins a la matinada. Quan el pare va arribar, anava una mica brut de sang i feia cara d'estar més mort que viu. No va ser capaç de dir res. Només va fer un petó al front de cada una per mostrar que estava bé i es va tancar al lavabo. Des de fora, per més que dissimulés, fent rajar l'aixeta i fent veure que s'estava rentant la cara, sentien com plorava.

La Ivana i la Rosa esguardaren palplantades, sense dir ni piu, fins al moment que va sortir amb el cap moll i els ulls envermellits. No es van posar al llit en tota la nit. Van adormir-

se tots tres abraçats al sofà. L'endemà en Luka va dir que no havia d'anar a treballar fins a la tarda. La Ivana feia dotze anys i ningú no la va felicitar. La nena, però, ni es va queixar ni va reclamar pastís ni va esperar cap regal. Era una nena molt assenyada per l'edat que tenia i ja va saltar feliç, la nit abans, quan va sentir que el pare posava la clau a la porta. I això que feia mesos que demanava un violí com el de la Carlota. Volia aprendre a tocar el violí però, cada vegada que ho deia, el pare cridava de molt mal humor. La mare intercedia i mirava de posar pau però tots els esforços eren en va. En Luka venia d'una família de grans músics i, en canvi, no volia ni sentir parlar de la música. Havien passat molts anys i ell continuava arrossegant una pena que, a tall de promesa, ofegava fins i tot els del seu voltant. La Rosa es rampellava que fos incapaç d'adonar-se'n.

El dia abans de l'atemptat, però, la Ivana va entreveure un bri d'esperança. El pare havia arribat especialment content i, li costava de creure, però el va sentir cantussejar una petita melodia mentre pujava l'escala. Li va dir que, sortint de la feina, havia anat a un magatzem de coses de segona mà i que havien quedat entesos amb l'amo que si li entrava algun violí l'avisaria i que seria el regal del seu aniversari. Li va deixar clar que no el tindrien pas per al mateix dia. La Ivana no volia fer-se il·lusions, però el pare deia que li havien assegurat que no tardarien pas gaire i ella confiava en el pare.

Va ser la nena més feliç del món quan tres dies més tard el pare va aixecar, ensenyant-li rialler, un estoig amb forma de violí així que va passar la porta. Penjada al coll del seu pare, se'l menjava a petons. Tant li feia que no fos nou com el de la seva amiga, per a ella era el millor regal. Només d'obrir-lo va acaronar el vellut gastat de l'interior de la caixa i va demanar permís al pare per treure'n el bonic instrument. Les cames li tremolaven d'emoció i no es va estranyar ben gota que al pare li caigués alguna llàgrima.

Avui quan la mare ha arribat de treballar ella ja tenia el dibuix ben pintat, apunt per deixar-lo damunt del mosaic en record i solidaritat a les víctimes.

—Mare, ja he mirat el mapa! Hem d'agafar la línia vermella a l'estació de la Torrassa, direcció Fondo i baixar a Catalunya. El papa ens esperarà cap a les cinc a la font de Canaletes.

—diu d'una tirada la Ivana mentre repassa la seva mare de dalt a baix— Oh! Que guapa que vas! Es nota que estem de festa! T'agrada el violí que he dibuixat?

—I tant! És molt bonic! I m'agrada molt que hi hakis escrit PAU en tants idiomes diferents! —exclama alegre la Rosa— Com ho has sabut?

—Jo sabia PAZ, PEACE, PAIX i PACE. El papa m'hi ha afegit el seu MIR i també BAKEA que m'ha dit que era en euskera, que vol dir basc! —contesta la Ivana mentre obre la porta per marxar—. Va, anem! Mama, no et deixis l'espelma.

La Ivana no es pot creure que del mosaic de colors que tant li agrada no se'n veu res. Està completament tapat, del tot inundat, de rams de flors, fotos, espelmes, dibuixos... Envoltat per moltíssima gent emocionada,. Aquest punt de la Rambla s'ha convertit en tot un símbol de solidaritat i denúncia. Els agents dels cossos de seguretat vetllen perquè la gent, a mesura que es pugui, vagi circulant i s'eviti un autèntic col·lapse. Han passat sis dies i la ràbia es respira, encara, a l'ambient. S'ha sembrat tant dolor que ningú sap quan es podrà apaivagar. Després d'encendre l'espelma, en Luka passa el braç per sobre l'espatlla de la Rosa i fa un senyal a la nena perquè s'afanyi, que doni el dibuix al municipal, que el col·locarà a lloc, i puguin marxar.

Mentre van tirant, gira un moment el cap enrere per comprovar que la Ivana els segueix. El cor li fa un salt i fins i tot la Rosa nota l'ensurt del seu marit. Ell s'esforça a dissimular perquè sap que no pot dir a qui ha vist. Ha reconegut els rinxols negres enmig de la multitud que envolta el mosaic. Havia vist el jove dues o tres vegades esperant a l'Andrea, però la seva cara li va quedar gravada quan va arrencar la foto de l'alegre parella que lluïa, enganxada, sobre el vellut gastat de dins la caixa del violí.

Van anar baixant, passejant cap a mar. Ara tocava celebrar el sant de la Rosa i anar a menjar el gelat. Es fixen que fora del cercle del *pla de l'Os* la vida continua i sembla que la Rambla ja hagi tornat a la normalitat. Turistes que fan fotos, cridòria festiva, colors vius, tragí amunt i avall, altres famílies amb mainada, colles de joves desvagats, agents d'uniforme, floristes, firaires, escultures humanes, músics de carrer, terrasses de bar plenes... l'estiu i les vacances tornen a ser els amos del carrer.

Sense necessitat de dir-ho en veu alta, tots dos comparteixen cert remordiment. No volen aixafar la festa a la nena i surten de la gelateria llepant boles de colors. Malauradament, però, el gelat d'aquesta tarda té un fort regust amarg.

Barcelona. A 6 metres de L3 Liceu. Exactament 6 dies després.

Avui la Mercè agafa un avió cap a Donostia i li demana a l'Unai que no es quedi a Barcelona, que farà més bé tornant a casa. Ell no ho vol ni sentir. Té la sensació d'abandonar-la si marxa. A la mare de l'Andrea, li dona la llibreta de la seva filla, l'última que va escriure. Pobra dona, es mortifica pensant que si no l'hagués entretingut al telèfon, potser no seria morta.

Abans d'acomiar-se passen plegats per la Rambla. El mosaic de Miró és com un gran altar. S'hi acosten. La Mercè, sense ser creient, diu en veu baixa unes oracions davant la foto de l'Andrea que hi van portar dies abans.

Veu que algú ha posat just al costat un dibuix d'un violí envoltat de lletres grosses de colors. Sembla fet per una mainada. Diu PAU en diversos idiomes. Coneix totes les variants excepte una, MIR. Així que pugui vol esbrinar a quina llengua pertany.

L'Unai, quan veu el dibuix, mira al seu voltant per veure si pot saber qui l'ha fet. El violí dibuixat s'assembla molt al de l'Andrea. Pensa que si troba la persona que es va endur el violí, potser podrà saber com van ser els últims moments, quines paraules va dir...

Busca en va. Des d'aquell moment, però, decideix que allò és un senyal i que no pot moure's d'allà.

Vilablareix. Can Gruart. Exactament 219 dies després.

Gairebé són les cinc i es troben davant la porta a punt per entrar al Taller d'Espectura. El professor encara ha d'arribar i la Laura aprofita per comentar als companys la seva aventura, o millor dit desventura, de fa tres dies a Barcelona.

La ràbia encara li fa bullir la sang. I s'explica amb tots els detalls:

—Recordeu que en el concurs de microrelat en línia em va tocar de premi la matrícula gratuïta a l'Ateneu? Doncs aquesta setmana vaig començar les classes. I a Barcelona em van robar la motxilla.

—No fotis! —exclamen a la una—. Com va anar?

—Quan vaig sortir, havia quedat al Cafè de l'Òpera, davant del Liceu, per berenar amb una amiga. Mentre l'esperava van entrar tota una colla d'actors d'aquests coneguts. I res, va ser un moment. Em vaig encantar mirant-los i un senyor ben vestit, assegut a la taula del costat, s'aixeca i surt ràpid, amb la meva motxilla amagada rere el seu maletí.

—Què dius? I no vau atrapar-lo?

—En Miki i en Verdaguer van córrer-li al darrere i el van aturar, però devia tenir un còmplice a prop, perquè ni rastre de la motxilla.

—Moltes coses de valor?

—Per sort els documents i el mòbil els portava en aquesta bossa petita —assenyala— que no em vaig treure ni un sol moment. A la motxilla hi duia l'anorac, l'e-book, la carpeta, l'estoig, uns llibres i... el meu dietari! Això és el que em va fotre més. Havia escrit sobre el tema que en Lluís ens havia proposat per a avui. Hi tenia uns relats i alguna poesia que encara no havia passat a l'ordinador. Però sobretot hi escric sentiments, reflexions,...no sé, coses personals, íntimes.

—No comptis pas recuperar res si no tens les dades personals enlloc. Has posat denúncia?

—Sí. El llibre era de la biblioteca, i cal tenir denúncia per justificar que te l'han robat.

—Jo t'entenc molt bé! Fa molta ràbia. A mi una vegada em van entrar al pis i tenia la sensació que m'havien deixat despullada, insegura, que m'havien robat la intimitat.

Deixa la conversa a mitges per atendre la trucada. El mòbil, ja posat en silenci, per entrar a classe, no para de vibrar.

—Sí, digui'm! —Es fa un silenci llarg i intens.

—Sí. Digui... —torna a insistir inquieta. No hi ha resposta però sent el soroll ofegat d'algú que respira. Quan es decideix a penjar, pensant-se que és una broma o algú que s'ha equivocat...sent un *ESKERRIK ASKO* decidit que li sembla dit amb el cor. No té temps de reaccionar que a l'altre costat ja han penjat. Ella també penja mentre remuga que no entén res. Els companys la miren amb cara de sorpresa.

—Em sembla que m'han dit gràcies en basc.

—Caram! De què va això?

—No ho sé, però estic segura que no és ningú que s'hagi equivocat.

—Quin misteri ! Munta't la pel·lícula. Fes córrer la imaginació i escriu una novel·la.

Abans de seure, s'excusa al professor. Aquesta setmana no porta els deures. Tot el que havia escrit sobre "El silenci" era a la llibreta que li van robar. Li comenta, però, que ha estat un tema molt inspirador, que de manera inesperada li arribaven contínuament *inputs* molt diferents que posaven paraules als diferents silencis.

Els companys llegeixen els seus textos i quan li toca el torn ella fa un comentari oral improvisat: —Llegia un llibre, anava a una xerrada, escoltava una cançó... semblava que l'univers s'havia confabulat per fer-me reflexionar sobre el silenci. Vaig llegir un llibre on l'autor denuncia com el poder vol silenciar la lluita per les causes justes. Vaig anar a una conferència sobre el conflicte basc i es va parlar de l'acceptació, del dolor silenciós, del perdó, del silenci de les víctimes i botxins. Es constata sovint que l'ordre dels vencedors sovint amaga i silencia la història dels vençuts. Però sobretot estic orgullosa del poema que vaig escriure d'un dol personal viscut. Poesia molt intensa de com som capaços de tancar les pèrdues i d'alguna manera ens anestesiem per silenciar el dolor.

Vilablareix. Plaça. Exactament 220 dies després.

Ja no pot més. Li pica la curiositat. Ara se li ha acudit que deu tenir gravat el número de la trucada misteriosa d'ahir.

Decidida l'afegeix a contactes, NPI9, i la veu misteriosa queda registrada com la novena persona no identificada.

Hi truca i una veu masculina li contesta.

—Perdona, una pregunta, com és que ahir em vas trucar?

—Com? —diu en to de sorpresa i sense saber de què li parla—. Tia, a tu se te'n va l'olla.

—Sí, ahir pels volts de les cinc de la tarda, em vas trucar i només em vas dir *eskerrikasko*.

—Ah! Sí! Mecagum la puta, però no vaig pas ser jo —un penjat, un sense sostre, em va demanar el mòbil, a plena Rambla de Barcelona, prop del Liceu i mira em va ensopegar de bona hòstia!

—Si el tornes a veure, fes-me un favor. Pregunta-li de què va la broma!

—Tia, em caus bé! Ho faré. Però dubto que el torni a veure. Avui al matí, després de molts mesos, és el primer dia que no me l'he trobat a l'escala de la sortida del metro. Molt estrany, tia, molt estrany! Potser ja l'ha *palmat*. Ahir quan em va demanar el mòbil feia una cara molt diferent. Els ulls li brillaven, semblava feliç però devia anar de merda fins al cul!

—Perdona. Et vas fixar si portava una motxilla groga?

—No. Segur que no. Em va cridar l'atenció que portava força pes a la butxaca de l'abric. Devia haver *pillat* llibres o *algoper* l'estil.

Quan la Laura penja, després de dir-li tres cops gràcies, vol quedar-se amb els ulls feliços no pas amb els de drogat. S'adona que la ràbia que sentia envers el lladre ha donat el baix. Pensa en si l'efecte papallona existeix de veritat. Somriu i vol creure que potser l'alè de la seva poesia, molt enllà, ha fet l'efecte d'un huracà.

Barcelona. Auditori. Aproximadament 300 dies després.

Gairebé fa un any que la Ivana aprèn a tocar el violí. Ella no va a cap Escola de Música ni a colònies musicals com la Carlota i altres amigues. A casa no s'ho poden permetre. Tant el pare com la mare van treballant però amb unes condicions molt precàries. Sempre que poden, practica amb el seu pare. De petit tocava el violoncel, però el seu pare era violinista i ell també n'havia après una mica. Ara veia que es defensava prou bé amb el violí.

Al començament, a la Ivana, li feia tocar les cordes a l'aire, amb pizzicato, sense arc, per acostumar-s'hi i conèixer l'instrument, tal com a ell li havia fet fer el seu pare. Més tard ja va poder fer servir l'arquet. En Luka, orgullós, sempre li alaba els progressos i li diu que, com l'avi, ella té un do especial.

La Ivana està convençuda que el que ara és el seu violí hi posa molt de la seva part, i s'imagina la història que pot haver viscut. No té cap dubte que tant el lutier, que el va personalitzar, com qui el va posar en solfa ho devien ser molt, d'especials.

No ha parat de fer grans avenços en tots els sentits. Tocava cada cop amb més traça i coneixia tots els grans músics. Els dies que el pare no havia d'anar a treballar, escoltaven música clàssica i li oferia petits concerts.

Mozart, Bach, Vivaldi... fins que un dia va interpretar una peça de Dvoráki no la va poder acabar.

—Què et passa, papa? T'agrada molt? O et posa trist tocar això?

—Les dues coses, filla. M'agrada moltíssim i a la vegada em porta records molt tristos.

—Jo la trobo molt bonica. Com es diu?

—El Rèquiem de Dvorák. —i continua, sense estar segur que la nena pugui entendre'l, però amb el ferm convenciment que és ell qui necessita dir-ho—. És l'obra espiritualment més profunda de Dvorák. Parla de la vida i de la mort i del sentit de l'existència humana.

Avui són davant de les taquilles de l'auditori. Un company de la feina li ha fet un préstec perquè ell i la Ivana poguessin anar al concert. Es fan una foto davant del cartell on

s'anuncia l'actuació de l'OBC amb Kazushi Ono com a director, de tres grans cors i quatre solistes.

Estan asseguts dalt de tot, a les localitats més barates, amb visió reduïda. Però els és igual. Estan il·lusionats. Han comptat, pel cap baix, que entre les corals i l'orquestra, dalt de l'escenari hi ha uns tres-cents músics. A la sala, es respira un silenci expectant. Surten a l'escenari, el director, la soprano, la mezzo i finalment el tenor i el baríton. El públic els rep amb una pluja d'aplaudiments fins que el suau moviment de la mà del director fa emmudir tota la sala i comença l'audició. Pell de gallina, només pots enlairar-te i volar.

En Luka tanca els ulls i vola cap a dins seu. La Ivana, gairebé dreta i amb els ulls ben oberts, viu amb intensitat aquella aventura que no sap on la portarà.

L'obra havia estat programada l'estiu passat al Liceu però degut als atemptats es va suspendre. Avui en Luka, abans de sortir de casa, s'ha posat d'amagatotis una foto a l'infern de l'americana. La que guarda en secret enganxada, ben amagada, sota un calaix de l'armari de la roba. El dia que la va arrancar de la funda del violí no va tenir prou força per estripar-la i llençar-la. Això que s'hagués estalviat molts neguits. Sempre pateix que algú la hi trobi. No sap que la Ivana ja l'ha trobada però li guarda el secret. No vol fer enfadar la mare i no veu malícia en l'actitud del pare.

La Ivana segueix el full de sala. Li fa gràcia que no entén res. El pare, obre un moment els ulls per dir-li que és llatí. Passen per la meitat de la primera part. *Requiem aeternam, Graduale, Dies Irae, Tuba mirum...* Quan entren al *Quid summiser*, la nena es fixa que el pare no es treu la mà del pit, vora el cor. I no s'estranya quan veu que amb la *Lacrimosa* al pare li cauen les llàgrimes. A la pausa ni ha volgut sortir fora, no devia voler que ningú li descobrís els ulls ben vermells. La segona part ha estat més curta però d'una intensitat fora de mida. Amb l'*Agnus Dei* s'ha arribat al final i just al moment que el director l'ha marcat hi ha hagut una explosió d'aplaudiments i gent dreta amb cara eufòrica de satisfacció. La Ivana ha hagut de posar-se al passadís. Era massa petita per les alçades dels joves que tenia al davant, drets.

Quan arriben a casa, mentre el pare explica emocionat, el concert, a la mare, ella s'esmuny sense fer fressa cap a l'habitació dels pares. Ni obre el llum, va a les palpenes per no

ser descoberta. Obre, a poc a poc, el calaix de més avall de tot l'armari i amb compte llisca la mà plana per la part de sota i... tal com s'imaginava, no hi troba la foto penjada.

Tindrà paciència, però espera que algun dia, quan sigui gran...quan sàpiga tocar *El Rèquiem de Dvorák*, en podrà parlar amb el pare.

Vilablareix. Biblioteca. Aproximadament un any després.

El carter entra a la biblioteca amb un paquet i una carta. Tot, correu certificat. La bibliotecària signa el justificant de recepció. Obre la carta i llegeix la nota en format carta:

“Donostia, 15 d’agost de 2018. Bon dia. Al mateix temps que la carta han d’haver rebut un paquet. No pateixin, no és cap paquet bomba. Hi ha dos exemplars del meu últim llibre. Un és per a la biblioteca, per compensar el llibre de l’Erri de Luca que fa uns mesos va arribar, inesperadament, a les meves mans i no em vaig molestar a retornar-los-el. L’altre compto que el vindrà a recollir, si hi ha sort, la persona que en el seu moment l’havia agafat en préstec i el duia a la bossa que li van robar. No sé com es diu, no sé quina edat té, però ha de ser jove. Ni sé de quin color té els ulls...conec, però, la seva mirada. No li reconeixeria la veu però em conec a fons les seves pors i els seus silencis. Perdonin que no m’hagi posat en contacte amb vostès fins ara però he estat embarcat, posant el meu granet de sorra per tal que el Nostre Mar no sigui una tomba tan grossa i indigna. Amb tot el meu agraïment i afecte. Signat UNAI.”

La Laura no acostuma a despenjar quan és un número que no s’identifica però com que ha trucat tres vegades seguides al final l’ha agafat.

—Sí, digui... Amb qui parlo?

—Amb l’Unai...

—Com diu?

—Em dic Unai però no em coneixes.

—Ah!

—Si vas a la biblioteca et donaran un llibre de part meva.

—Un llibre? Per a mi?

—Espero que t’agradi i tant de bo algun dia ens puguem abraçar.

A hores d’ara la Laura ni se’n recorda que uns mesos enrere li van robar la bossa.

—Mai et podré agrair prou el que, sense saber-ho, vas fer per mi.

—Com?

—M'he pres la llibertat de manllevar el títol del teu poema per posar-lo al meu llibre.

La Laura no ha tingut temps de reaccionar i demanar drets d'autor que la trucada s'ha penjat.

Estripa el paper per desfer l'embolcall ràpidament. Dona un llibre a la bibliotecària i s'aparta del taulell per llegir, amb tranquil·litat, el seu. Una portada molt bonica. Amb una partitura musical impresa en daurat sobre blau cobalt on destaca un *Allegro molto* també amb lletres daurades.

El títol no l'ha pas sorprès, ENTRE SILENCIS, com el seu poema, d'Unai Ercilurrutigastañazagoeascoa. Sembla mentida que pugui existir un cognom tan llarg. Potser es tracta d'un pseudònim.

L'obre i a la primera pàgina llegeix una dedicatòria impresa que la commou.

A la dona desconeguda que

va parlar-me entre silencis i

em va salvar la vida.

U.E.

Se li neguen els ulls i alhora deixa anar una rialla. Li fa gràcia que hagi hagut de complir setanta anys per haver pogut confirmar que veritablement existeix el famós EFECTE PAPALLONA.

Vilablareix. A qualsevol lloc amb un ordinador i accés a Internet.

Escriu, mirant de no equivocar-se, les més de trenta lletres del nom de l'Unai i no li surt ni una sola entrada de caire personal a la xarxa. Només la notícia de publicació del llibre. Res més.

Demana referències a l'editorial i res de res, li surten amb la Llei de protecció de dades. No ho entén. Serà torracollons? No es podia imaginar que li agradaria conèixer-lo? I que tal com li va dir per telèfon poder-lo abraçar...

Nerviosa i empipada fulleja el llibre. Enmig de les fulles hi troba un sobre verd. Dins només una nota escrita a mà:

“Si vols tornar a tocar *El rei dels vernstruca* al 681 350 i ... tres números més! Una abraçada. Unai.”

—Decididament és un torracollons desagraït —pensa la Laura sense verbalitzar-ho.

Quan gira el full pensa en si, en el fons, és un agrait enjogassat... Li ha escrit:

“Si una cosa m’ha ensenyat la vida és que no hi ha casualitats, que les coses passen quan han de passar...”

Tant de bo el nostre destí porti escrit que ens hem de trobar. Em faria molta il·lusió. Si és així, segur que no tardaràs a trobar, d’entre mil, la combinació que ens ha d’apropar. Mentrestant, una abraçada! Signat, Unai.